

♥ can
roman

GERİ
GELMEMEK
ÜZERİNE

MEHMET ANIL

MEHMET ANIL
GERİ GELMEMEK
ÜZERE

© 2003, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2003

3. basım: Haziran 2014, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş
Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2232-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

MEHMET ANIL
GERİ GELMEMEK
ÜZERE

ROMAN

♥can

Mehmet Anıl'ın Can Yayınları'ndaki diğerk kitapları:

Bitik, 2005

Pembe Otobüs, 2007

Forbes Cinayetleri, 2009

Edep Ya Hû, 2012

Bir Perişanlık Hali, 2013

MEHMET ANIL, 1962 yılında İzmir'de doğdu. İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi'nde okudu. Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun oldu. AIESEC bursuyla İtalya'da Credito Italiano'da bankacılık üzerine staj yaptıktan sonra Türkiye'ye döndü. 1989 yılında kendi şirketini kurdu. 2001 yılından bu yana yalnızca edebiyatla ilgileniyor. *Pembe Otobüs* romanıyla 2008 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazanan Mehmet Anıl, yaşamını İzmir'de sürdürüyor.

Aileme

“Hayat,
sen başka planlar
yaparken
yaşadıklarına denir.”¹

JOHN LENNON

1. *Life is what happened to you, while you're busy making other plans.*

I

10 Eylül 2001
Malta'nın 26 mil güneybatısı
San Lorenzo Adası

Gece uyku tutmamıştı. Sabah erkenden kalktı, camın arkasından doğmakta olan güneşin yavaş yavaş aydınlatmaya başladığı gökyüzünde, binlerce metre yukarılarda esen sert kuzey rüzgârlarının önüne kattığı gri bulutları uzun uzun seyretti. Belki henüz tam olarak yüklenmemiş bulutlar bu kez belli belirsiz geçip gideceklerdi ama tabiat ananın en acımasız yüzünü sakınmadan göstereceği, bir sonraki alçak basınç dalgasıyla birlikte başlayacak ve adayı dur durak bilmeden acımasızca hırpalayan yıpratıcı fırtınalarla geçecek kış günleri artık uzakta değildi.

Merdivenlerden dinlene dinlene inmesi, her zaman ki gibi üç dakikasını aldı. Romatizmaları yüzünden merdiveni inip çıkarken her geçen gün daha da zorlanıyordu. Dışarı çıktı, bulutlara tekrar baktı ve fırtınalar başlamadan bütün kış yetecek kadar yakıt gelmesi gerektiğini düşündü. Yan taraftaki propan tankının bulunduğu kiremit kaplı, penceresiz küçük yapıdan içeri girdi. Yakıt tankının yanına gidip işaretparmağıyla seviye göstergesi-

nin üzerini tıkladı. Neredeyse bir saç teli kadar ince olan kırmızı ibre hafifçe titredi, ardından sifıra yakın bir yerlerde hareketsiz kaldı. Tankın içindeki gaz, en fazla iki hafta kadar idare ederdi. Kendi ihmalkârlığına hayıflandı. Tankerin gelebilmesi için çok az zamanı kaldığını biliyordu. Propan gazı taşıyan küçük ikmal tankerinin fırtınalar başladıktan sonra adaya yanaşması pek kolay olmayacaktı.

Dışarı çıkıp kapıyı kapattı. Ne kadar zamanının kaldığını kestirmek istercesine gökyüzünü üçüncü kez dikkatle inceledi. Elini çabuk tutmalıydı. Gerçi bu gibi durumlar için jeneratörle çalışan elektrikli bir yedek sistem daha vardı ama bu sistem hem zayıf ışık verdiğiinden hem de adadaki yaşamını sürdürmesini sağlayan mazotu çok çabuk tükettiğinden ona başvurmak istemiyordu.

Fener kulesinin deniz tarafındaki beton düzlüğe doğru yürüdü. Merdivenleri inip çıkmak zahmetli olduğundan, kuleden her indiğinde yaptığı gibi denize doğru döndü, dalgalı kır saçları rüzgârda uçuşurken, uzakları kavramak istercesine kollarını iki yana açtı ve bir heykel gibi hareketsizce temiz havanın ciğerlerini doldurmasını bekledi.

Onun için hayat işte bu kadar basitti. Uçsuz bucaksız mavilikleri kucakladığı böylesi anlarda, burada durup denizle yekvücut olmak dışında hiçbir şeyin değeri yokmuş gibi geliyordu ona. Derin derin soluduğu iyot kokan deniz havasının başını döndürdüğü o anlarda, kendi küçük dünyasının dışında koşuşturan milyonlarca insanı gözünün önüne getirir, onların minicik savaşlarını düşünür, koskoca evrenin bir köşesinde hayatta kalmaya çalışan bu sersefil yaratıkların kaynaşmasını zor ve anlamsız bulur, sonunda kendi seçiminin doğruluğundan bir kez daha emin olurdu.

Bu kez de öyle oldu. Hafif bir iyimserlik duygusu

içini ısıtıverdi. Kollarını yavaşça yana indirdi ve sessizce yanına sokulan Otto von Buffon'un bacaklarına sürtündüğünü hissedince yüzünü bir gülümseme kapladı. Eğilip soluk soluğa kalmış köpeğin başını okşadı. Otto hep soluk soluğa idi. Anatomik yapısı gereği zaten çok hareket etmeye yatkın bir köpek değildi. Genetik çaprazlama sonucu sık ve alçak çalılıklarda tavşan izi sürmek için türetilmiş her basset hound gibi, küt bir sosisi andıran iri gövdesinin altında, kendisini güçlkle taşıyan ve sanki özürlüymüş hissi uyandıran kısacık bacakları vardı. Köpekler âleminde uzun kulaklarıyla tanınan basset hound' lar arasında da, en uzun kulaklı olma şerefi herhalde Otto von Buffon'a aitti. Otto'nun kulakları, ayakta dururken bile yere değiyordu, tıpkı Shakespeare'in bir dizesinde onlar için, "... sabah kulakları çiyleri süpürür..." diye yazdığı gibi.

Ne var ki o, soğuk kış gecelerinde çıtır çıtır yanan sıcacık şöminenin yanı başında tembel tembel esnemek, arada bir kalın kaşlarını kaldırarak etrafa mahzun ve mamsuz göz gezdirmek için yaratılmış eşsiz bir arkadaşı. Eğer tavşan avlamaya merakınız yoksa, ondan yoldaş olmak ve dertleşmek dışında pek bir şey bekleyemezsiniz. Diğer köpekler gibi hoplayıp zıplamak, bir topun peşinden aptal aptal koşuşturmak türünden sıradan şeyler, Otto'nun tenezzül edeceği işlerden değildi. O, bulunduğu yere huzur ve derin bir tevekkül getiren iyi bir dosttu. Soğuk bir kış gecesi, sıcak kömür sobasının üstünde çıtırdayan mis kokulu kestaneler insanda nasıl bir duygu uyandırıyor, Otto da benzer duygular uyandırır ki, bu aslında hiç de azımsanmayacak bir özellik değil miydi? Yalnızlığın insanın içine işlediği, yaz mevsiminin sadece kışın etkisinin azalması anlamına geldiği San Lorenzo Adası için Otto, her ne kadar rastlantıyla yapılmış da olsa mükemmel bir seçimdi.

Mehmet Ali Pargalı, fener kulesinin arka tarafındaki kapıya doğru dolanırken köpek onu takip etti. Birlikte içeri girdiler, merdivenleri tırmanmaya başlamadan önce fenerci, merdiven altına doğru ilerledi, oradaki küçük masanın üzerinde duran ve eski bir meyve kasasından bozarak yaptığı kapaklı bir kutuya elini soktu. Kutunun içinden ikiye katlanmış bir kâğıt çıkartıp pantolonunun cebine tıktırdı. Otto, sahibinin keyfinin kaçtığını hemen hissetmişti. O yüzden iki adım geride durup merdivenlerden çıkarken ayakaltında dolanmamak için özen gösterdi.

Kulenin üst katına vardıklarında her ikisi de soluk soluğa kalmışlardı. Adeta küçük bir apartman dairesini anımsatan bu kat, fenerin en tepesinde bulunan ocak bölümünün hemen altındaydı. Fener ilk inşa edildiğinde gazyağı tenekelerini depolamak, aynı zamanda gözlem yapmak amacıyla planlanan yedi metre çapındaki bu çokgen daire, şimdi fenercinin yaşam mekânı haline gelmişti. Adaya ilk geldiği yıllarda, kendisinden öncekilerin yaptığı gibi kuleye bitişik inşa edilmiş bekçi müstemilata kalırken, son dört yıldır kulenin üst katındaki bu daireye çekilmişti.

Fenerci soluklanmak üzere odadaki tek ama pek rahat koltuğa kendini bıraktı, isteksiz hareketlerle okuma gözlüğünü takip cebinden çıkardığı katlanmış kâğıdı yüksek sesle okumaya koyuldu. Bunu yaparken kaşları inip kalkıyor, arada sırada kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Koltuğun karşısındaki pencerenin altındaki minderine yayılan Otto, bir kelimesini bile kaçırmadan sahibini dinliyordu. Daha sonra kendisine sorulacak sorulara hazırlıklı olmalıydı:

Merhaba Mehmet Ali,

Son yazdığın mektubun beni nasıl kırıp paramparça etti-

ğini anlatmaya yetecek kelimeleri ne yazık ki bulamıyorum. Açıkça söylemem gerekir ki, bir kadının kalbinin nasıl parçalara ayrılacağını çok iyi biliyorsun. Aslında bütün bunları, Allah'ın belası bu lanetli adaya gelmeden önce düşünmeliydim. O uğursuz gece mutfakta yaşananlar belleğimden hâlâ silinmedi. Kabul ediyorum, benim hatam. Adaya senin için gelmiştim. Geçmişimi, geleceğimi, umutlarımı, kısacası tüm hayatımı kilometrelerce uzakta, denizlerin, dağların ama daha da önemlisi hayallerimin ötesinde bıraktım. Geride kalan her şeyi sildim ve yok ettim. Ne yazık ki bana reva gördüğün davranış, aldığım karşılık, bu mu olmalıydı sence?

Sen, sevgili Mehmet Ali, kendi kaderini kendin çiziyorsun. Bunun için bir başkasını nasıl sorumlu tutar ve suçlarsın? Sana yaşattıkları için artık inanmadığını söylediğin Allah'a isyan etmeye kalkma sakın! Kaldı ki geceleri ellerini açıp dua ettiğini bilmiyorum sanma! Hiç kuşkun olmasın ki ben, beynine düşen en küçük bir düşünce kırıntısını bile seninle aynı anda öğreniyorum. Nasıl mı? Seninle biz burada birleştik, tek bir insan olduk. Bunu aklından çıkarma. Her insan kendi kaderini kendisi yaratır. Karşına çıkan seçenekleri doğru ya da yanlış değerlendirmek, kendi kaderini değiştirmek demek değil midir? Olan olur, olmayan bir daha geri dönmemesine yok olur gider. Geçmişini silemezsin Mehmet Ali.

Allah aşkına, dürüstçe cevap ver bana, benim ne suçum vardı? Ortada kabul edilebilir bir suç olmayınca, kim nasıl suçlu sayılabilir ki? Olaylara yalnızca kendi tarafından bakarsan, elbette ki kendini her zaman haklı bulacaksın. Ama gerçekler öyle mi acaba? Fotoğrafın yarısını görmek, resmin tamamı hakkında doğru bir fikir verir mi sence? Yoksa fotoğrafın diğer yarısına bakmamak, görmek istemediğin görüntülerin var olmadığı anlamına mı gelir? Aslında her şey, bakmaktan korktuğun diğer kısımda. Emma hâlâ orada. Hiçbir zaman gitmedi ki zaten. Gerçek hayat, gençliğinde yazdığın şiirlerdeki gibi değil Mehmet Ali. Keşke olsaydı ama değil. Sen on yedi yaşında

değilsin, ben de o çocukça şiirlerde yaşattığın hayalî Gül değilim... Ben gerçeğim... Bu çok farklı.

O ahmak köpeğinle kafa kafaya verip her şeyi yeni baştan düşünmeni tavsiye ederim.

Gül

Not: Bu arada çanak anteni bir an önce tamir et de bana bir iyilik yapmış ol!

Mehmet Ali Pargalı, “Sen hiçbir şey anlamıyorsun zaten!” diyerek elindeki kâğıdı öfkeyle buruşturdu, yanında duran sehpanın üzerine fırlattı. “Hayat çok acımasız Otto,” diye devam etti, “Gül haklı, keşke her şey şiirlerdeki gibi olsa!..” Otto cevap vermedi, başını ön ayaklarının arasından yere koydu ve sahibinin siniri geçinceye kadar sesini hiç çıkarmadan yatmaya karar verdi. Öne çıkmanın zamanı değildi. Daha önceki acı deneyimlerinden bunu gayet iyi öğrenmişti. Böyle durumlarda yapılacak en iyi şey birazcık kestirmektir. O da öyle yaptı.

Fenerci, Gül’ün değişken ruh haliyle çoğu kez suçlayıcı, kimi zaman savunmaya geçen; ama her defasında karmakarışık duygularını yansıtan mektuplarını okumaktan sıkılmış olsa da, bugüne kadar bir tekini bile yanıtlamazlık etmemişti. Ne de olsa bu unutulmuş kara parçası üzerinde içinde ne yazarsa yazsın kısacık bir mektup almak, hatta böylesi bir beklenti içinde olmak bile tekdüzeliği kıran büyük bir değişiklik değil miydi? Her sıkıldığında yaptığı gibi yerinde oturamadı, ayağa kalkıp kuzey tarafındaki pencerenin önüne yürüdü, sakalını sıvazlayarak uçsuz bucaksız mavilikleri seyrederken, Gül’ün durup dururken Emma, demesini düşünüp manidar buldu. Bunu ancak çok kızgın olduğu zamanlar yapardı; adamı huzursuz etmek için. Fenerci acı hatıraları unutmak istercesine gözlerini kapadı, ne var ki Gül’le ilk karşılaşık-

ları günün, eskiden seyrettiği bir filmin kareleri gibi gözlerinin önünden geçmesini engelleyemedi.

İstanbul, 1988
Teşvikiye

“Yirmi bir yaşındaydı. Günlerdir hiç durmadan ince ince yağın kişiliksiz yağmuru; ıslattığı biçimsiz kaldırımlarda ayakkabılara zamk gibi yapışan vıcık vıcık toz çamurunu ve insanların kalbine umutsuzluk çöktüren kapkaranlık sonbahar öğle sonrasını anımsıyorum. Gözlerimin önüne mutfaktan onu içeri sokan ürkek adımlar geliyor. Güvende olduğu sık çalılıklardan karnını doyurmak için mecburen düz ve tehlikeye açık, otlığa adım atmakta olan bir ceylan gibi ürkek, bir o kadar da narin. Bu nadide yaratığın bir zaman sonra tüm düşüncelerimin odak noktası haline geleceğini, beni, geçmişim gibi biteviye devam edeceği belli olan geleceğimi bir demiryolu makası gibi kesip yolundan çıkaracağını nasıl bilebilirdim? Kader dedikleri bu olsa gerek. İnsanın hayatı beklendiği gibi devam etse kimsenin aklına kaderi anlamak gelmez de, ne zaman beklenmedik şeyler olur, o zaman kaderin varlığı hatırlanır ve ondan nafi bir avuntu aranır. Özellikle kötü olaylardan söz ediyorum. İyi olaylar akılda kolay kalmaz, kanıksanır, unutulur gider. Anlatılmaya değer bulunmaz çoğu zaman. Benim hikâyeme gelince; sonu iyi midir, kötü müdür bilemiyorum. Toplumun hemfikir olduğu genel sosyal anlayışa göre elbette ki kötü. Ama benim için? Emin değilim. O gün, Emma bir melek gibi içeri girdiği an, kaderin o keskin makası ardına kadar açılmasaydı, hayatımın ne yöne doğru gelişeceğinden nasıl emin olabilirdim ki? Daha iyi? Daha kötü? Tamam, kabul ediyorum bu görelî bir

mantık; ama yaşadığım bunca olaydan sonra olumsuz düşünmek istememem sizce de normal sayılmaz mı? Buna ne gücüm var ne de niyetim. Üstelik siyah beyaz cereyan eden hayatımı bir anda renklendiriveren arzular, özlemler, mutluluklar, mutsuzluklar, sevinçler, kederler, kısacası yaşadığım bunca heyecan yanıma kâr kalır. Hem düşünce benim değil mi, istediğim tarafa çekerim gider...

Emma içeri girdi, kaynayan tencerelerden yükselen soğan, sarmısak ve baharat kokulu buharları yarıp doğrucu babacığının yanına gitti, yanaklarından öptü, bir-iki kelime bir şeyler konuştular, durdular, tekrardan konuştular, tekrardan babacığının öptü, ağzına kendisi kadar körpe bir dilim salatalık götürdü, ktır ktır dişledi, arkasını döndü ve geldiği gibi dumanların arasından sessizce süzülüp gitti. Hepsi bu kadar. On, bilemediniz on beş, haydi haydi yirmi dakika... Anlatmaya değer heyecan verici bir başlangıç olmadığını kabul ediyorum. Ama gerçek bu. Doğrusunu söylemek gerekirse kendimi öz amcasının kızına yan gözle bakmayı büyük bir günah sayan namuslu Anadolu erkeği gibi suçlu hissettim. Çünkü babasıyla mırıl mırıl konuşan Emma'yı yan gözle, daha doğrusu kötü gözle arkasından seyrettim, ustama çaktırmadan, o bana baktığında yakalanmadan gözümü terbiyelice önümdeki işten ayırmamış gibi yaparak. Kız mutfaktan çıkar çıkmaz, ustam belli etmemeye çalışarak bana son bir kaçamak göz daha attı ve dikkatimin ocağın üzerinde koyulaşmakta olan beşamel sosun üzerinde olduğundan emin olunca içi rahat etti; bense hayalimde çırılçıplak soyduğum kızının üzerine binip onu becermenin ne kadar heyecan verici olacağını düşünerek zevke geliyordum. İbrahim Usta karşı tezgâhın üzerindeki rafta dizili bekleyen kızartma tavalarından en genişine uzanmak için arkasını döndüğü sırada, elimi çarçabuk önlüğümün altına soktum, kabarmaya başlayan erkekli-

ğimi iki hızlı parmak hareketiyle sıkışan yerinden kurtardım ve Emma'yı aklımdan çıkarttım, ta ki onu ikinci kez, yani bir yıl sonra görünceye dek...

Yirmi altı yaşındaydım. Kendi kendine iyi bir şeyler olmasını umarak fazla çaba harcamadan yaşayıp gidiyordum. İyi bir işim vardı, yani pek kötü sayılmazdı: Lüks bir restoranda aşçı yardımcılığı işini bir yıl önce bulmuştum. Olağandışı bir durum olmadıkça işimden ayrılmak gibi bir niyetim yoktu. İbrahim Özerdim, yani şefim, elli beş-altmış yaşlarında aksi bir adamdı. İşe başladığımdan bu yana mutfak personelinin yarısı, benim dışımda, neredeyse tamamen değişmişti ama ben zaten her zaman kendi halimde, bana verilen işi yakınmadan yapmaya çalıştığım için İbrahim Usta'yla bir sorunum olmazdı. O benden memnundu, benim de onun yerinde gözüm yoktu ve bunu da saklamıyordum. İşinizde yükselmek gibi bir kaygınız yoksa, aranız herkesle iyi oluyor.

Mutfakta en çok ben çalışıyordum. Bunu daha çalışkan olduğum için değil, kendimi bildim bileli hep böyle yaşadığım için, belki de alışkanlıktan yapıyordum. Mutfakta görevli herkes çok çalışmaktan yakını, en küçük kaytarma fırsatını bile kaçırmazken, ben hep bir şeylerle uğraşırdım ve bu, benim canımı hiç sıkımadı. Başka tür-lüsünü bilmiyordum çünkü. İşimi sevdiğim falan da yoktu, sevmediğim de. Bir torna atölyesinde dişli yontuyor olsaydım da aynı şeyi yapardım. Sanıyorum ki yaşamım üzerine fazla kafa yormadığım için, hayatımın öyle ya da böyle olması çok bir şey fark ettirmiyordu ve ben zaman çizgisi üzerinde etrafıma bakınmadan yürüyüp gidiyordum..."

Akdeniz'in ortasında, Sicilya Adası'na bağlı ıssız bir deniz feneri: San Lorenzo. Dış dünyayla bağlantı kurmadan bu kayalık adacıkta haftalar, hatta aylar geçiren bir gönüllü sürgün: fenerin bekçisi Mehmet Ali Pargalı; ve ölümcül, onulmaz bir aşkla bağlandığı, gizemli bir genç kadın: Gül. *Geri Gelmemek Üzere*, bir aşk romanı; şaşırtmacalarla dolu tuhaf bir aşkın romanı. İstanbul ile San Lorenzo arasında gidip gelen ve geri dönüşlerle anlatılan öykü, bir gerilim romanı heyecanı, bir aşk romanı duyarlılığıyla ve serüven romanı sürprizleriyle geliyor. Mehmet Ali Pargalı'yı İstanbul'daki güvenli evinden, annesinin ölümünden sonra sorumsuzca sürdürdüğü kolay hayattan alıp Akdeniz'in mavilikleri içindeki bu ıssız deniz fenerine nasıl bir fırtına göndermişti? Genç adam, Gül'e olan aşkını yıllar yılı neden mektuplara dökmüştü? Genç kadının varlığı Pargalı'nın yaşamını nasıl etkilemişti? Gül'ün ruh ikizi kimdi? *Geri Gelmemek Üzere*, sürükleyici ve usta kurgusuyla kendini soluksuz okutan bir roman.

21 TL
KDV DAHİL

ISBN: 978-975-07-2232-5

